

Liga za ľudské práva

Výročná správa

2024

Obsah

Úvodné slovo

Advokácia

Ľudia v Lige

Zdroje financovania

Naše projekty

Fórum o integrácii 2024

Komunikácia

Partneri

Kde sme pomáhali

Vzdelávanie

Rok v číslach

Kontakty

Azylové poradenstvo

Globálne konzultácie
v Ženeve

Rok v obraze

Úvodné slovo

Miroslava Mittelmannová
programová riaditeľka

Rok 2024 bol rokom viacerých zaujímavých aktivít. Pokračovali sme v pomoci ukrajinskej komunite, cudzincom, utečencom, maloletým deťom bez sprievodu, ako aj obetiam trestných činov z nenávisti. Okrem Bratislavy a Košíc sme naše aktivity rozšírili aj do ďalších dvoch miest – Prešova a Trnavy.

Spolupráca so **samosprávami** je príkladom dobrej praxe. Mestá a obce si uvedomujú, že okrem svojich obyvateľov žijú na ich území aj cudzinci, ktorí potrebujú byť vnímaní a zahrnutí do mestských politík. Mimovládne organizácie im pomáhajú naplňať potreby týchto ľudí prostredníctvom rôznych služieb. V prípade Ligy za ľudské práva ide najmä o poskytovanie informácií a právneho poradenstva.

Naše právne oddelenie sa aktívne zapájalo do **pripomienkovania** legislatívy a komunikovalo najmä s Ministerstvom vnútra SR v témach súvisiacich s predlžovaním dočasného útočiska na Slovensku a poskytovaním príspevku na bývanie.

Vydali sme úspešnú sériu **podcastu Migračný kompas** so zaujímavými hosťkami a hosťami, ktorá vychádzala v .týždni a našla si svoje publikum. Inovatívne sme pristupovali aj ku komunikácii s maďarskou komunitou na Slovensku, ktorú sme oslovovali v ich rodnom jazyku. Naša šikovná HR manažérka rozširovala povedomie napríklad o iregulárnej migrácii a iných témach súvisiacich s migráciou a azylom. Vzhľadom na rôznorodé postoje spoločnosti sme sa snažili zamerať na fakty a búrať mýty.

Liga za ľudské práva spolu s Agentúrou OSN pre utečencov (UNHCR) opäť viedla **Pracovnú skupinu pre ochranu a inklúziu**, v rámci ktorej sme sa venovali odborným témam a prepájali rôznych aktérov.

Vďaka našim aktivitám po vypuknutí ruskej invázie na Ukrajinu a informovaniu verejnosti aj zahraničných partnerov o spolupráci na Slovensku sme v roku 2024 získali grant od U.S. Department of State, konkrétne

od Bureau of International Narcotics and Law Enforcement. Projekt s názvom “Building Victim-Centered, Trauma-Informed Criminal Justice Capacities in Slovakia” bol, žiaľ, v dôsledku politických zmien v USA neskôr zrušený. V rámci projektu sme nadviazali na predchádzajúce aktivity súvisiace s vyšetrovaním vojnových zločinov a obchodovania s ľuďmi, identifikáciou obetí a svedkov a prepájali sme slovenské orgány s expertmi z oblasti polície, prokuratúry a akademickej sféry.

Medzi ďalšie výrazné aktivity v roku 2024 patrilo aj **Fórum o integrácii**, kde sme sa venovali témam pomoci Ukrajine, Paktu o migrácii a azyle, ako aj ochrane práv detí.

Úspešne sme rozširovali komunitu našich podporovateľov a sympatizantov na našich sociálnych sieťach, prihovárali sme sa jej prostredníctvom newslettera, spolupracovali so študentmi vysokých škôl zo Slovenska a z Hongkongu a pokračovali v úspešnej spolupráci s privátnym sektorom.

Veľmi pekne ďakujeme každému a každej, kto pre nás pracoval, podporil nás a pomáhal námrobiť Slovensko lepším miestom.

Bratislava, jún 2025

Naše projekty

V roku 2024 sme pokračovali v pomoci utečenkám a utečencom, žiadateľom o azyl a obetiam trestných činov prostredníctvom viacerých projektov.

V rámci spolupráce s **Agentúrou OSN pre utečencov (UNHCR)** sme poskytovali právne poradenstvo

a služby komunitného tlmočenia v Asistenčnom centre pomoci (ACP) v Bratislave a v Integračnom centre Košického kraja. ACP navštívilo viac ako 26-tisíc ľudí nútených utiecť z Ukrajiny. V Košiciach vyhľadalo našu právnu pomoc 1 021 osôb. V oboch mestách sme celkovo poskytli právne poradenstvo **10 488 ľuďom**. V ACP sme pomohli s predregistráciou na dočasné útočisko 3 675 Ukrajinkám a Ukrajincom. Viedli sme rozhovory so 108 odídenkyňami a odídenkami v rámci Protection Profiling. Právne poradenstvo sme poskytovali aj online prostredníctvom telefonickkej linky, e-mailovej adresy a našich komunikačných kanálov. V roku 2024 sme poskytli viac ako sto azylových konzultácií so 77 ľuďmi hľadajúcimi bezpečie a ochranu na Slovensku. Ľuďom s migračnou a azylovou skúsenosťou sme pomáhali aj v oblasti sociálneho poradenstva. Naša sociálna pracovníčka okrem sprevádzania zraniteľných osôb na lekárske vyšetrenia pomohla takmer 60 ľuďom.

Informácie pre ukrajinskú komunitu na Slovensku sme poskytovali v rámci projektu **KeyInfo**, na ktorom sme spolupracovali s **Medzinárodným záchranným výborom (IRC)**. Na telegramovom kanáli Ligy za ľudské práva sme odpovedali na 3 109 otázok, telefonicky sme pomohli vyše tisícke ľudí a cez email sme poskytli 872 konzultácií. Zorganizovali sme 11 informačných stretnutí, na ktoré prišlo 264 ľudí, a tri hybridné semináre, kam sa pripojilo 1 984 účastníkov.

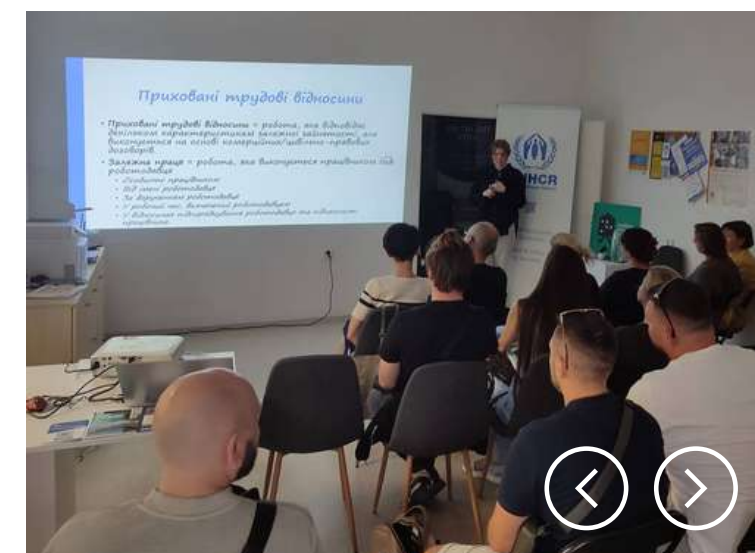
Tretí rok po sebe sme vďaka dotácii **Ministerstva spravodlivosti SR** poskytovali akreditovanú pomoc

obetiam trestných činov. Väčšina klientov sa na nás v roku 2024 obrátila priamo (telefonicky, emailom, cez sociálne siete), a preto považujeme za úspech, že tieto obeť už mali informáciu o dostupnosti odbornej pomoci. V rámci projektu sme v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali mierny pokles klientov, ktorí vyhľadali našu pomoc (2023 - 13 klientov, 2024 - 10 klientov). Na druhej strane výrazne narástol počet úkonov poradenstva, ktoré boli našim klientom poskytnuté (2023 - 37 úkonov, 2024 - 151 úkonov). Pokračovali sme v poskytovaní holistickej pomoci pre obeť niektorého z trestného činu terorizmu, ktorá nám bola referovaná príslušníkmi NAKA ešte v roku 2022.

Na jeseň 2024 sme v spolupráci s Univerzitou Johns Hopkins SAIS v Bologni začali vyvíjať aktivity

s cieľom posilniť kapacity v oblasti trestného práva a ochrany zraniteľných svedkov a obetí trestných činov. V rámci iniciatívy sme nadviazali na naše predošlé skúsenosti pri vyšetrowaní vojnových zločinov a pri presadzovaní práv obetí obchodovania s ľuďmi, s dôrazom na právnu pomoc. Súčasťou projektu bol vzdelávací seminár zameraný na posilnenie schopnosti slovenských orgánov činných v trestnom konaní efektívne vyšetrowať obchodovanie s ľuďmi a vojnové zločiny páchané na Ukrajine. Projekt podporil **The Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs (INL)**.

Naše projekty

S podporou **Veľvyslanectva Holandského kráľovstva na Slovensku** sme realizovali projekt **Exposing War Crimes and Seeking Justice.**

Vďaka spolupráci s ambasádou sme usporiadali ďalší ročník Fóra o integrácii. Vojnovým zločinom a hľadaniu spravodlivosti sme sa venovali v podcaste Migračný kompas. Hostami minisérie boli Lynsey Addario (New York Times), Deniz Dirisu and Manon Catherine Balbinot (OSINT For Ukraine), Eva Veldhuizen-Ochodničianová (KIND), Branko Kišš (KIND) a Michal Bačo (Eurojust). Päť epizód Migračného podcastu si vypočulo 33-tisíc ľudí. Na sociálnych sieťach sa sprievodný obsah dostal k takmer 13-tisíc užívateľom.

Kliknite na obrázok a **vypočujte si** minisériu podcastu Migračný kompas.

Pokračovali sme v programe **IKEA Skills for Employment** na podporu zamestnávania ľudí s cudzineckým pôvodom. Pomohli sme im získať nové zručnosti a pracovné skúsenosti, vďaka ktorým mali lepšiu šancu uplatniť sa na trhu práce. Súčasťou programu boli bezplatné kurzy slovenského jazyka, individuálna podpora a praktické školenia.

Nadviazali sme spoluprácu s medzinárodnou organizáciou **Kids in Need of Defense (KIND)**. Projekt **Suzir'ya** zahŕňal právnu podporu pre deti a mládež vysídlených z Ukrajiny, ktorí môžu byť ohrození a/alebo môžu byť obeťami/svedkami zločinov súvisiacich s vojnovým konfliktom. "Suzir'ya" znamená v ukrajínčine "súhvezdie," čo vystihuje cieľ projektu podporovať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni, partnerstvá medzi sektormi a agentúrami a prijímanie inovatívnych riešení.

Kde sme pomáhali

Ku koncu roka 2024 sme poskytovali právne poradenstvo v štyroch mestách na Slovensku. V auguste ukončilo svoju činnosť **Asistenčné centrum pomoci v Bratislave** a našu právnu pomoc mohli ľudia následne nájsť v Primaciálnom paláci. ACP si budeme pamätať ako jedinečnú ukážku toho, ako môže vyzeráť spolupráca štátnych inštitúcií, samospráv, medzinárodných a mimovládnych organizácií. Za viac ako dva roky fungovania všetky zložky v centre poskytli celkovo 222 500 asistencií, čím sme zmiernili neistotu Ukrajčiek a Ukrajincov utekajúcich pred vojnou. Na „Legal Desk“-u Ligy za ľudské práva sme od mája 2022 poskytli právne poradenstvo vyše 46-tisíc ľuďom. Okrem Bratislavy sme vďaka úspešnej

spolupráci s mestom začali rozširovať naše právne služby aj do ďalších častí Slovenska. Od júla sme začali poskytovať raz týždenne právne poradenstvo v **Klientskom centre pre cudzincov v Prešove** a v novembri sme nadviazali spoluprácu s podporným centrom pre cudzincov **ConectTT v Trnave**. Naďalej sme pomáhali aj v **Integračnom centre Košického kraja**. Centrum vzniklo s cieľom dlhodobej podpory ľudí prichádzajúcich z Ukrajiny. Prevádzkovateľom v roku 2024 bolo trojčlenné konzorcium organizácií Človek v ohrození, Liga za ľudské práva a Mareena. V minulom roku. V Integračnom centre sme okrem stoviek právnych rád pomohli 28 rodinám s hľadaním bývania.

Azylové poradenstvo

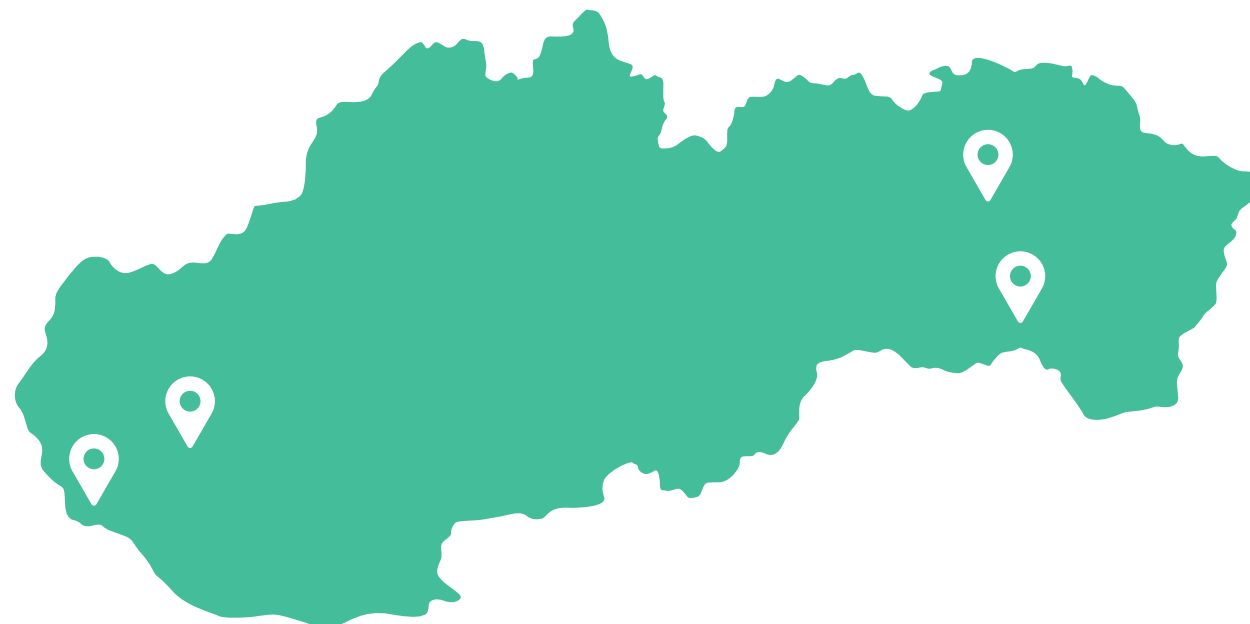
V roku 2024 sme právne zastupovali 18 žiadateľov v **azylovom konaní**. Desiatim z nich udelili v roku 2024 azyl. Naša právna pomoc bola kľúčová v ich ochrane pred prenasledovaním a nebezpečenstvom v krajine pôvodu, najčastejšie v **Bielorusku**. Za úspech považujeme udelenie azylu bieloruskej matke a jej maloletému synovi. Žiadateľka o azyl sa oprávnenne obávala návratu do Bieloruska z dôvodu politického prenasledovania. Hoci jej žiadosť spočiatku nebola úspešná, vďaka našej právnej pomoci a odvolaniu Najvyšší správny súd SR nakoniec potvrdil oprávnenosť jej obáv. Potom, čo zrušil prvé rozhodnutie Migračného úradu MV SR, žena a jej syn napokon získali azyl.

Ďalším významným úspechom bolo zastupovanie žiadateľa, ktorý utiekol pred ničivou vojnou v **Sudáne**. Vďaka nášmu právnomu zastúpeniu úspešne prešiel azylovým konaním a našiel tak bezpečie a nádej na nový život na Slovensku. Okrem týchto kľúčových prípadov sme zaznamenali aj ďalšie úspechy v azylových konaniach, kde súdy uznali oprávnenosť žiadostí našich klientov.

- V prípade žiadateľa z **Kolumbie** Správny súd Bratislava zrušil rozhodnutie migračného úradu o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany.
- V prípade žiadateľky z **Afganistanu** Správny súd Bratislava zrušil rozhodnutie migračného úradu v časti týkajúcej sa neudelenia azylu.
- V prípade ďalšieho žiadateľa z **Afganistanu** Správny súd Bratislava zrušil rozhodnutie migračného úradu o neudelení azylu.

S azylantom zo Sudánu, ktorého sme právne zastupovali.

Advokácia

V roku 2024 sme aktívne presadzovali práva ľudí s migračnou a azylovou skúsenosťou na Slovensku, pričom sme podali **10 pripomienok k trom zákonom**.

Našou advokáciou sme prispeli k pozitívnym zmenám, vďaka ktorým môžu odídenkyne a odídenci z Ukrajiny po zmene zákona o pobyte cudzincov **jednoduchšie podnikat** a získať **prechodný pobyt na účel zamestnania**.

Významne sme sa angažovali v otázke **príspevkov za ubytovanie a nedostatku termínov na cudzineckej polícii**, ktoré zvyšovali právnu neistotu ľudí z Ukrajiny.

Upozorňovali sme na náhle zníženie príspevkov a nedostatočný čas na adaptáciu, pričom sme apelovali na zohľadnenie situácie zraniteľných osôb.

V spolupráci s organizáciou **KIND** sme sa venovali **prípadu študentiek a študentov** z Južnej a Strednej Ameriky, ktorí sa stali obeťami podvodu a hrozilo im vyhodenie zo Slovenska. Vďaka našej právnej pomoci časť z nich získala tolerovaný alebo prechodný pobyt, no mnohí sa museli vrátiť do vlasti. Tento prípad poukázal na riziko vykorisťovania a obchodovania s ľuďmi a potrebu posilnenia ochrany maloletých bez sprievodu a mladých dospelých.

V súvislosti s medializovaným **prípacom tadžického občana** sme upriamili pozornosť na dodržiavanie zákona o azyle a ochranu osobných údajov žiadateľov o azyl. V debata o integrácii ľudí z Ukrajiny sme sa zamerali na povinnú školskú dochádzku, plánovanú preregistráciu, príspevky za ubytovanie a prístup k zdravotnej starostlivosti. Poukázali sme aj na ďalšie systémové nedostatky v oblasti migračnej a azylovej politiky.

V rámci odbornej a akademickej debaty sa Liga za ľudské práva spätne pozrela na **prvý rok poskytovania dočasného útočiska na Slovensku**.

Vydali sme **mapováciu štúdiu**, ktorá analyzuje históriu dočasnej ochrany, dostupnosť humanitárnej pomoci, prístup k azylovému konaniu a identifikáciu maloletých bez sprievodu a ich opatrovnictvo. Poďakovanie patrí autorke štúdie Monike Aqqad a editorkám/editorom Barbore Meššovej, Barbore Moravčíkovej a Lukášovi Novákovi.

Fórum o integrácii 2024

Na **Fóre o integrácii** sa opäť stretli odborníci a odborníčky zo Slovenska i zahraničia, aby diskutovali o kľúčových otázkach migrácie a integrácie. Súčasťou podujatia boli tri **panelové diskusie**. Fórum o integrácii otvorila

debata o **integrácii utečencov** z Ukrajiny a právnym aspektom, ktoré nastanú po roku 2025. V druhej diskusii sme sa zamerali na aktuálny stav a vývoj v oblasti **neregulárnej migrácie**. V treťom paneli sa expertky

a experti zaoberali problematikou **ochrany práv detí** v migračnej situácii. Programová riaditeľka Miroslava Mittelmanová na podujatí zdôraznila význam aktívnej

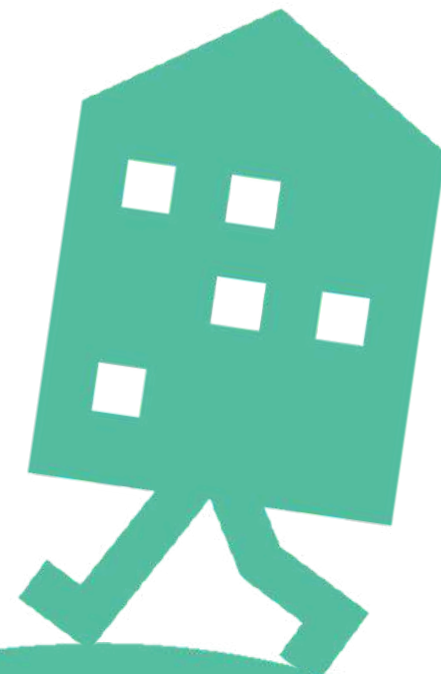
občianskej spoločnosti a potrebu učiť sa zo zahraničných skúseností, pričom varovala pred činnosťou organizovaných skupín. Fórum o integrácii 2024 finančne podporili Friedrich-Ebert-Stiftung, Velvyslanectvo Holandského kráľovstva na Slovensku, PICUM a innixus.

Vzdelávanie

Vzdelávanie budúcich právničiek a právnikov, ako aj ďalších študentiek a študentov, bolo súčasťou našich aktivít aj v roku 2024. Naša programová riaditeľka už niekoľko rokov pôsobí na **Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave**, kde vedie Klinikum azylového práva a Klinikum migračného práva.

Teší nás aj naša spolupráca s **Právnickou fakultou Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach**. Vzdelávanie novej generácie právnikov považujeme za jednu z našich strategických priorít. Veríme, že práve títo mladí ľudia budú v budúcnosti zohrávať významnú úlohu v obhajobe ľudských práv. V priebehu roka sme sa taktiež online prihovorili žiakom zo základnej školy v Starej Ľubovni.

Globálne konzultácie v Ženeve

Naša programová riaditeľka Miroslava Mittelmannová sa opätovne zúčastnila **Globálnych konzultácií s mimovládnyimi organizáciami** v Ženeve, ktoré organizovala Agentúra OSN pre utečencov (UNHCR).

Počas panelovej diskusie, v ktorej vystúpili aj zástupcovia organizácií Kids in Need of Defense (KIND), UNHCR, Foundation terre des hommes a Save the Children, sa Miroslava Mittelmannová venovala kľúčovým témam posilňovania národných systémov ochrany práv detí a azylových systémov. Zároveň poukázala na aktuálne výzvy, ktorým v tejto dôležitej oblasti čelíme. Globálne konzultácie sú užitočnou platformou, ako nadviazať kontakty s mnohými inšpiratívnymi ľuďmi z rôznych častí sveta, ktorí sa venujú podobným otázkam.

Komunikácia

V priebehu roka sa náš hlas ozýval vo verejnom priestore na Slovensku. Aktívne sme sa zúčastňovali v **mediálnych diskusiách**, kde sme boli hosťami relácií v Slovenskej televízii a rozhlase. Obzvlášť sme sa venovali problematike **nedostatku termínov na cudzineckej polícii**, o čom sme hovorili aj v živom vysielaní TV Markíza. V médiách tiež výrazne zaznela naša kritika **zníženia príspevkov za ubytovanie** ukrajinských odídencom.

V médiách:

[Odídenci z Ukrajiny dostanú na ubytovanie menej peňazí. Obávajú sa, že skončia na ulici](#)

[Svetový deň utečencov \(Ranné správy RTVS\)](#)

[Relácia Cez lupu o tranzitnej neregulárnej migrácii](#)

[Integračné centrum v Košiciach naďalej pomáha Ukrajincom](#)

[Relácia Kontakty o fungovaní cudzineckej polície](#)

[Fórum o integrácii diskutovalo o pomoci odídencom z Ukrajiny, témami boli aj ochrana práv detí a migrácia](#)

Vďaka podpore Velvyslanectva Holandského kráľovstva na Slovensku sme nahrali päť epizód **podcastu Migračný kompas**. Tieto epizódy sa venovali vojnovým zločinom páchaným na Ukrajine a uverejnili sme ich pod hlavičkou časopisu .týždeň. Hostkami Sary Činčurovej boli fotoreportérka New York Times Lynsey Addario, bývalý prvý viceprezident Policajného zboru SR a projektový manažér KIND Branko Kišš, vyšetrovatelia nadácie OSINT For Ukraine Deniz Dirisu a Manon Catherine Balbinot, forenzná psychologička Eva Veldhuizen-Ochodničanová a prokurátor Michal Bačo.

Na **blogu Ligy za ľudské práva** sme publikovali rozhovory s významnými osobnosťami. Medzi nimi boli verejný ochranca práv Robert Dobrovodský, odborníčka na rodovú rovnosť Adriana Mesochoritsová, novinárka Sára Činčurová, poradca ukrajinskej vicepremiérky Serhii Nizhynskiyi a ďalší.

Verejnosť mala možnosť stretnúť náš tím na **Svetovom dni utečencov** v Bratislave a Košiciach, na festivale **Pohoda** a tiež na **Dobrom trhu**. Súčasťou našej kampane v rámci sviatku štedrosti **#GivingTuesday** boli aj osobné svedectvá ľudí, ktorým sme poskytli právnu pomoc.

Zapojili sme sa do viacerých advokačných kampaní. Príkladom je kampaň **#OrangeTheWorld**, ktorá upozorňuje na naliehavú potrebu odstrániť násilie zo životov žien a dievčat, a taktiež spomienková kampaň na obete teroristického útoku pred barom **Tepláreň**. V roku 2024 sme tiež úspešne obnovili náš **newsletter Ligy za ľudské práva**, ktorý je dostupný v slovenskom a ukrajinskom jazyku.

Rok v číslach

10 488 ľudom sme osobne poskytli právne poradenstvo

3 109 otázok sme zodpovedali na našom telegramovom kanáli

vyše **tisícke** ľudí pôvodom z Ukrajiny sme pomohli cez telefón

264 ľudí z ukrajinskej komunity prišlo na naše informačné stretnutia

s viac ako **100** odídenkyňami a odídencami sme viedli hĺbkové rozhovory o ich životnej situácii

28 rodinám sme v Košiciach pomohli s hľadaním bývania

10 ľudom s cudzineckým pôvodom sme pomohli získať azyl na Slovensku

10 obetiam trestných činov náš tím poskytol odbornú pomoc

5 epizód pribudlo do nášho podcastu Migračný kompas

k **3** zákonom sme podali 10 pripomienok

Rok v obraze

Január

Február

Marec

Apríl

Máj

Jún

Júl

August

September

Október

November

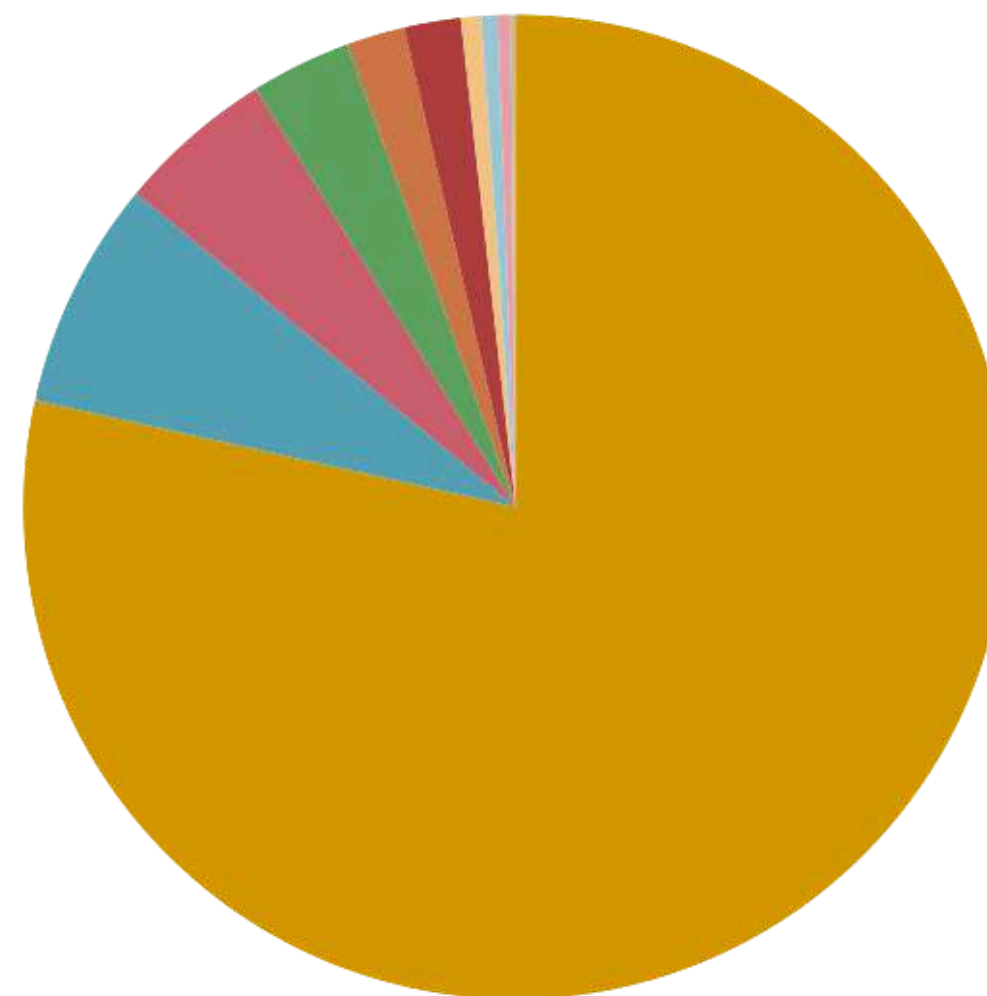

December

Zdroje financovania / Podiel na výnosoch

- Medzinárodné organizácie/ nadácie: 553 669,40 € (78,47 %)
- Vlády iných štátov: 53 111,58 € (7,53 %)
- Štátny rozpočet: 36 417,60 € (5,16 %)
- Finančné dary: 23 195,84 € (3,29 %)
- Nefinančné dary: 13 500 € (1,91 %)
- Firemné spolupráce: 13 134 € (1,86 %)
- Výnosy z hlavnej a ekonomickej činnosti: 4 693,89 € (0,67 %)
- Samosprávy: 3 720 € (0,53 %)
- Podiel z dane príjmu fyzických osôb: 2 962,13 € (0,42 %)
- Verejná zbierka: 624,09 € (0,09 %)
- Nadácie v SR: 548,17 € (0,08 %)

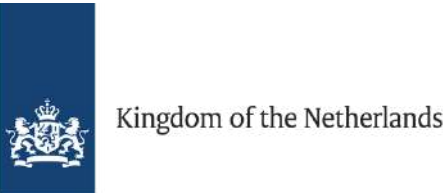
[Verejná zbierka 2024](#)

Partneri

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

REFUGEE FRIENDLY

Liga za ľudské práva
Michalská 372/9
811 01 Bratislava

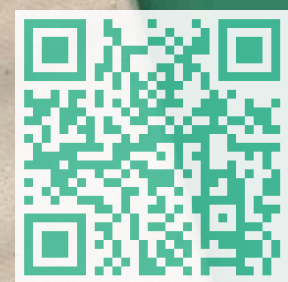
E-mail: hrl@hrl.sk
Telefón: +421 918 366 968
IČO: 31807968
DIČ: 2022095471

Integračné centrum
Košického kraja
Strojársená 3
040 01 Košice

© Liga za ľudské práva
2025

Text a grafická úprava:
Tomáš Kušnir

Newsletter

www.hrl.sk

